

Tussen de kantoren appels en peren plukken

Meer biodiversiteit op bedrijventerrein Isselt

Juist bedrijventerreinen lenen zich goed voor het aanleggen van ecologisch rijk groen. Dat is de overtuiging van Edgar van Groningen, initiatiefnemer van Proef-tuin Isselt op het gelijknamige bedrijventerrein in Amersfoort. Een forse, maar saaie groenstrook krijgt langzaam maar zeker een spannende inrichting. Met als extraatje: eetbaar groen.

Tekst en beeld Miranda Vrolijk

De sleedoornpage, antwoordt Edgar van Groningen op de vraag welke bijzondere soorten hij op bedrijventerrein Isselt graag een keertje zou willen spotten. Zowel in de woonwijk het Soesterkwartier ten zuiden ervan als in het noordelijk gelegen landelijke gebied langs de rivier de Eem komt de vlinder voor. „Misschien dat de Proef-Tuin als een soort stepping stone kan fungeren tussen deze twee gebieden, waardoor het de sleedoornpages lukt het bedrijventerrein over te steken.”

Wellicht dat zijn droom in de nabije toekomst bewaarheid wordt nu een grote openbare groenstrook op het bedrijventerrein onder zijn aanvoering meer ecologisch wordt ingericht tot Proef-Tuin Isselt. Sleedoorns – nodig voor de sleedoornpages – staan ook ingetekend op het ontwerp van Hanneke van Vuure van ecologisch hoveniersbedrijf Het Wilde Land in Utrecht met wie Van Groningen in dit project samenwerkt.

„Het klinkt misschien gek, maar bedrijventerreinen lenen zich heel goed om meer ecologie te realiseren in de stad”, zegt Van Groningen, oprichter van Stichting Eemstad lab. „Omdat ze nagenoeg altijd aan de rand van de bebouwing liggen, ideaal om meer groen de stad in te trekken.” Van Vuure is het met hem eens. Zo zou zij er niet van opkijken wanneer zelfs de ijsvogel zijn jachtgebied uitbreidt met de Proef-Tuin. „In het aangrenzende buitengebied leven immers ijsvogels?” Daarvoor is het wel nodig dat de groenstrook anders wordt ingericht. Nu bestaat het 550 bij 100 m grote terrein voornamelijk uit gras met een aantal volwas-

sen platanen en een enorme vierkante visvijver.

Omdat er steeds meer kantoren rondom de parkstrook kwamen leeg te staan en de omgeving van Isselt langzaam begon te verloederen, heeft Van Groningen de groenstrook in zijn woonplaats Amersfoort al langer op het oog als ecologische zone. Begin 2011 heeft Van Vuure de eerste schetsen voor de parkstrook gemaakt. Om het ecologische project te verankeren in de omgeving heeft ze in die eerste tekeningen ook in een ontmoetingsplek voor de ondernemers voorzien en het gebied aantrekkelijk gemaakt voor meer recreatie.

Speelruimte van gemeente

Medio februari is de eerste concrete stap gezet in het aanbrengen van meer ecologische variatie. Samen met leerlingen van het Wellantcollege in Amersfoort zijn twaalf appel- en perenbomen in het midden van de parkstrook aangeplant. Allemaal verschillende variëteiten: van de appel zijn dat de sterappel, de 'Dubbele Bellefleur', Oranje Reinette, 'Schone van Boskoop', 'Court Pendu' en de notarisappel. Van de Peer zijn dat de 'Brederode', 'Triomphe de Vienne', de juttepeer, de pondspeer, 'Legipont' en 'Comtesse de Paris'.

Van Groningen is de fruitbomen zelf bij biologische boomkwekerij De Sterappel in Varik gaan halen. Het kenmerkt de alternatieve aanpak van de Proef-Tuin, waarbij Van Groningen en Van Vuure min of meer hun eigen opdrachtgever zijn en de gemeente Amersfoort hen de speelruimte geeft om de ecologische plannen

Twaalf appel- en perenbomen zijn onlangs op Isselt geplant.

stukje bij beetje uit te voeren (zie kader).

Een volgende belangrijke stap van de herinrichting zijn de plannen voor de 140 bij 80 m grote visvijver die direct aan het buitengebied grenst. De kale vijver krijgt natuurlijke oevers en bij verschillende inlaten zullen biezenveldjes worden geplant om het water te zuiveren. Verder denken Van Groningen en Van Vuure aan drijvende eilandjes met beplanting zodat midden in de vijver ook meer paai- en schuilplaatsen voor vissen en vogels worden gecreëerd.

Omdat de vijver sowieso toe is aan een opknapbeurt - de beschoeiing van houten palen is op veel plaatsen verrot - en omdat het om een ingrijpende en ingewikkelde klus gaat, neemt de gemeente Amersfoort de omvorming van de vijver voor haar rekening. Zo laat ze momenteel door bureau HaverDroeze een bestek schrijven voor de benodigde werkzaamheden.

Overigens vielen de plannen in begin niet in goede aarde bij de vele vissers die gebruikmaken van de vijver. „Zij willen het liefst zo kaal mogelijke oevers, hun schrikbeeld was dat we alles vol zouden planten met riet, maar natuurvriendelijke oevers kun je natuurlijk ook

anders inrichten”, zegt Van Vuure. Het argument dat hen echter pas overtuigde, was de uitkomst van een onderzoek door Sportvisserij Nederland. Die concludeerde dat de kwaliteit van de vijver abonnimabel was en dat er meer schuil- en paaiplekken moesten worden gecreëerd.

Een derde volgende ingreep betreft het deel tussen de vijver en de boomgaard. Hier willen Van Groningen en Van Vuure

rondom een centrale picknickplek allerlei eetbaar groene planten zetten, kweeperen, mispels en sleedoorns bijvoorbeeld. Daarnaast staan heuveltjes, kruidenrijk gras en een ondiepe amfibieënvijver op hun wensenlijstje. Het gedetailleerde ontwerp ligt momenteel ter goedkeuring bij de landschapswaarder van gemeente Amersfoort. Wanneer hij zijn fiat geeft, kunnen de twee weer verder met

Alternatieve aanpak

Proef-Tuin Isselt is geen doorsnee project. Gemeente Amersfoort is eigenaar van het stuk grond, maar geen opdrachtgever van de herinrichting. Wel geeft de gemeente initiatiefnemers Van Groningen en Van Vuure speelruimte om hun plannen voor meer ecologie uit te voeren. Bovendien behoudt de gemeente het recht om hun plannen goed- dan wel af te keuren of bij te sturen. Met een subsidie van het InnovatieNetwerk heeft Van Vuure de eerste ontwerpsschetsen voor de groenstrook kunnen maken. Het Innovatienetwerk doneerde vanuit het subsidiepotje 'Volksuinen als groene Motor' vanwege het eetbare groen dat op de planning

stond. Die eerste ontwerpsschets heeft vervolgens het traject volop in gang gezet, waardoor eind vorig jaar het Pact van Isselt gesloten kon worden: het InnovatieNetwerk, Stichting Eemstad lab, het Wilde land, gemeente Amersfoort en bedrijven en organisaties uit de stad hebben hierin afgesproken samen lunch- en ontmoetingsplek Proef-Tuin Isselt te realiseren. Iedere onder- tekenaar heeft een toezegging gedaan. Zo zorgt de gemeente voor de herinrichting van de vijver, levert Pontmeijer hout voor een picknickbank, draagt Hartog Recycling bij in de vorm van een dagje grondverzet en leent Wacker Neuson een dag zijn machines uit.

De beschoeiing van de visvijver is dringend aan vervanging toe. De oevers worden natuurlijk ingericht.